

Grassroots Join the Agrofood Transition

Inhoudsopgave

Algemeen

1. Over Grassroots en de MVEs
2. Waarom dit traject?
3. Naar wie zijn we op zoek?

Vraagstuk MVE 1: Food stays Food

4. De ontwerpvrage
5. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?
6. Afbakening

Vraagstuk MVE 2: Healthy Food Landscape around Densely Populated Communities

7. De ontwerpvrage
8. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?
9. Afbakening

Vraagstuk MVE 3: Marketplace for Alternative Ingredients

10. De ontwerpvrage
11. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?
12. Afbakening

Deelname voorwaarden

13. Programma & werkwijze
14. Planning
15. Verwachte resultaten
16. Inschrijven en procedure
17. Vergoeding
18. Intellectuele eigendomsrechten en vertrouwelijkheid
19. Team & betrokkenen
20. Inspiratie en achtergrondmateriaal
21. Contact

Algemeen

Het Nederlandse voedselsysteem staat onder druk. Bodemuitputting, biodiversiteitsverlies, watertekorten en klimaatverandering vragen om een fundamentele transitie naar een gezond en duurzaam voedselsysteem. Ondanks een groeiend aantal innovatieve startups in de agrofoodsector blijft structurele opschaling uit.

Veel circulaire innovaties stranden omdat de benodigde marktcontext ontbreekt. Startups ontwikkelen veelbelovende oplossingen, maar lopen vast op systeembarrrières zoals het ontbreken van passende partners, langdurige financiering, onduidelijke waardeproposities en een gebrek aan narratieven die aanzetten tot actie, perspectiefverandering en een verschuiving in waardeperceptie. Er is een integrale benadering nodig waarbij niet alleen technische innovatie, maar ook nieuwe samenwerkingsvormen, narratieven en systemisch denken centraal staan.

En precies daar is ontwerpkracht essentieel. Niet als vormgeving achteraf, maar als drijvende kracht om nieuwe verhalen te creëren, samenwerkingen vorm te geven, verborgen aannames bloot te leggen en nieuwe toekomsten voorstelbaar te maken. Ontwerp kan helpen om beweging te creëren waar systemen nu vastzitten.

Daarom nodigen we drie creatieve partijen uit om te werken aan een van deze drie urgente vraagstukken in de agrofoodtransitie:

- het herwaarderen van reststromen als volwaardig voedsel,
- het vormgeven van regeneratieve voedsellandschappen rond steden,
- en het ontwikkelen van ecosystemen rond nieuwe, alternatieve ingrediënten.

Als ontwerper werk je niet aan een los eindproduct, maar als volwaardige partner binnen een groeiend ecosysteem. Je ontwikkelt en test een creatieve interventie die helpt om de transitie te versnellen, en draagt tegelijkertijd bij aan nieuw onderzoek naar de rol van ontwerp in systeemverandering.

1. Over Grassroots en de MVEs

Wat doet Grassroots?

[Grassroots](#) is onderdeel van het [CLICKNL programma Ontwerpkracht en Transitie](#) met een breed netwerk van academische en ontwerpende partners. Grassroots ontwikkelt en valideert binnen dit programma een innovatieve aanpak voor het opbouwen van duurzame ecosystemen rondom agrofood-startups. Het doel is om structurele opschaling binnen de agrofood-transitie mogelijk te maken. In het project werken we met het concept van [Minimum Viable Ecosystems \(MVEs\)](#).

Minimum Viable Ecosystems (MVEs)

Je kunt een MVE vergelijken met een klein, maar volledig functionerend stukje natuur. Denk aan een bij, een bloem en de bodem eromheen. De bloem biedt nectar aan de bij. De bij

zorgt voor bestuiving. De bodem levert voedingsstoffen waardoor de bloem kan groeien. Geen van deze elementen functioneert los; samen vormen ze het kleinste systeem waarin waarde ontstaat voor alle betrokkenen.

Een MVE werkt op een vergelijkbare manier. Het is de kleinste werkende samenstelling van mensen, organisaties en activiteiten die samen één gedeelde waarde realiseren. Niet vanuit individuele belangen, maar vanuit een gezamenlijke opgave. Door samen te werken ontstaat waarde die geen van de partijen alleen had kunnen creëren, maar die het ecosysteem als geheel sterker maakt.

Een MVE helpt actoren te leren en te groeien naar een breder, duurzaam ecosysteem dat verandering in bestaande systemen kan bewerkstelligen en bredere impact genereert. We passen MVEs in de praktijk toe en ontwikkelen ze verder, met een focus op het gebruik van ontwerpmethodieken binnen drie geselecteerde thema's in de agrofood-transitie.

De drie gekozen thema's

Binnen Grassroots werken we aan drie MVEs, elk startend vanuit een specifieke startup en hun partners. De problemen waar deze startups tegenaan lopen zijn vaak symptomen van bredere systeembarrrières die de voedseltransitie belemmeren. Door te werken aan deze MVEs in de groeifase van de startups, kunnen we methodieken toepassen en verder ontwikkelen, die als voorbeeld dienen voor vergelijkbare initiatieven in het voedselsysteem.

De MVEs groeien uit tot initiatieven met een maatschappelijke missie, die verder reikt dan de startup zelf. De ontwikkelde methodieken en lessen zijn toepasbaar voor andere impactinitiatieven. Door het onderzoekende karakter van het project kan de focus van een MVE gedurende het traject ook veranderen.

De drie MVEs zijn:

MVE 1: Food stays food

Wat is de rol van reststromen, in dit geval brouwersgraan, in een duurzaam voedselsysteem?

MVE 2: Healthy food landscape around densely populated communities

Hoe betrek je boeren en gemeenschappen bij een nieuwe vorm van landbouw en landschap die biodiversiteit en lokale voedselproductie versterkt?

MVE 3: Marketplace for alternative ingredients

Wat is de rol van gras in een duurzaam voedselsysteem voor dieren, mensen en natuur?

2. Waarom dit traject?

Doel van het traject

Laat een MVE groeien, zodat ideeën kunnen uitgroeien tot impact.

Het doel van Grassroots is driedelig:

1. **Wetenschappelijk:** Het verder ontwikkelen van kennis over en valideren van een methodologie voor Minimal Viable Ecosystems (MVEs) binnen circulaire agrofood-transities. Dit draagt bij aan de kennisbasis rond ecosysteeminnovatie en de rol van ontwerpkracht binnen dit domein.
2. **Maatschappelijk:** Het laten groeien van drie circulaire ecosystemen die bijdragen aan gezond voedsel, biodiversiteit, bodemgezondheid en natuurinclusieve landbouw. Daarnaast stimuleren we een inclusieve en verbindende maatschappelijke dialoog over het Nederlandse voedselsysteem.
3. **Economisch:** Het versterken van verdienmodellen voor MVE-partijen, zoals startups, MKB's en creatieve professionals door opschaling van circulaire innovaties mogelijk te maken, ondersteund door creatieve methodieken en interventies.

Waarom ontwerp / co-creatie?

De voedseltransitie vraagt om meer dan alleen technische innovatie. Ontwerp dient niet enkel als instrument voor product- of dienstontwikkeling, maar functioneert ook als sociale inoovatiekracht die samenwerking bevordert en diverse behoeften integreert. Co-design en participatieve ontwerpmethodieken creëren de condities voor stakeholders om actief bij te dragen aan gedeelde kennis en collectieve actie (Yang & Sung, 2016).

We hebben creatieve denkkracht nodig om nieuwe verhalen te ontwikkelen die mensen in beweging brengen, samenwerkingen vorm te geven tussen actoren die normaal gesproken niet vanzelfsprekend samenwerken, en systemen op een andere manier te verbeelden en in te richten. Daarnaast is ontwerpkracht essentieel om processen en samenwerkingsmodellen te ontwerpen en om de identiteit en impact van ecosystemen zichtbaar en voelbaar te maken.

De ontwerper

De ontwerper vervult binnen het traject een hybride rol als ontwerper, onderzoekspartner en creatieve strateeg. Je werkt samen met de MVE-partners aan het ontwikkelen van een interventie én draagt bij aan het vormgeven van de gezamenlijke richting van het ecosysteem.

Dit traject biedt ontwerpers een unieke kans om een sleutelrol te spelen in de voedseltransitie, samen te werken met pionierende startups en onderzoekers en hun werk te presenteren tijdens Dutch Design Week. Daarnaast biedt het traject ruimte om je eigen ontwerpmethodiek verder te ontwikkelen en te positioneren binnen een groeiend internationaal veld rondom systeemtransities en ecosysteemontwerp.

3. Naar wie zijn we op zoek?

We zijn op zoek naar creatieve partijen, ontwerpers, studio's of collectieven, die ervaring hebben met maatschappelijke transitie rond circulair voedsel. Iemand die sterke verhalen kan vertellen, narratieven kan ontwikkelen die bewustwording creëren én mensen in beweging zetten. Een partij die visueel ontwerp kan inzetten om de toegevoegde waarde van reststromen op het voedselsysteem krachtig te verbeelden. Daarnaast is het belangrijk

dat de partij interventies kan ontwerpen die gedrag en perceptie beïnvloeden, van social design tot creatieve gedragsaanpakken.

We zoeken ook een team met brede ontwerpcompetenties: een onderzoekende blik om ecosystemen en stakeholders te doorgronden, conceptueel denkvermogen om complexe vraagstukken helder te vertalen en ervaring met co-creatie en multidisciplinaire samenwerking. Een experimentele houding, nieuwsgierigheid om nieuwe methodieken uit te proberen en communicatieve skills om ideeën te presenteren en te reflecteren maken het geheel compleet.

Praktische randvoorwaarden

- Taal: Nederlands (Engels is een pre)
- Beschikbaarheid: beschikbaarheid van 23 april 2026 tot eind 2026

Succesfactoren voor de samenwerking

Het traject is succesvol wanneer alle betrokkenen; ontwerpers, onderzoekers, ondernemers en partners, samenwerken als gelijkwaardige partners, met openheid voor experiment, leren en iteratief werken. Actieve reflectie en documentatie dragen bij aan het onderzoeksproces, terwijl betrokkenheid zichtbaar is in de aanwezigheid bij gezamenlijke sessies en actieve deelname aan de community. Tegelijkertijd ligt de nadruk op impact: alle interventies zijn gericht op het daadwerkelijk versterken van het functioneren en de effectiviteit van het MVE.

Vraagstuk MVE 1

Food stays Food

Deze MVE richt zich op het herwaarderen van reststromen uit de voedselketen en zet deze om in volwaardige, gezonde en duurzame ingrediënten voor mensen. Het doel is een waardeverschuiving: van rest- of afvalstroom naar hoogwaardige, voedzame producten met een nieuwe emotionele betekenis. Binnen deze MVE onderzoeken we hoe dit verhaal op een overtuigende manier kan worden verteld, zodat zowel consumenten als partners het potentieel van deze ingrediënten zien, begrijpen en waarderen.

4. De ontwerpvrage

Centrale vraag

Wat is de rol van reststromen, in dit geval brouwersgraan, in een duurzaam voedselsysteem?

Initiator MaGie Creations

De initiator voor deze MVE is [MaGie Creations](#). MaGie Creations is ontstaan vanuit de ambitie om reststromen uit de voedselketen, zoals brouwersgraan, opnieuw waarde te geven als volwaardig ingrediënt voor menselijke consumptie.

Het bedrijf begon als een kleinschalig project om het brouwgraan van lokale brouwerijen te stabiliseren en veilig bruikbaar te maken voor de voedingsindustrie. Inmiddels is MaGie Creations uitgegroeid tot een scale-up die actief samenwerkt met bakkerijen, slagerijen en andere producenten, met als doel een breed ecosysteem te creëren dat deze reststromen structureel in de voedselketen houdt.

5. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?

Voor Food stays Food zoeken we creatieven die binnen deze MVE kunnen mee ontwikkelen aan het reframen van de waarde van reststromen uit de voedselindustrie. Dit, om vervolgens samen met de MVE partners een vertaling te maken naar een interventie die deze nieuwe waarde helpt communiceren aan een breed publiek.

6. Afbakening

Het traject richt zich op samenwerking met MaGie Creations en relevante partners om creatieve interventies te ontwikkelen die maatschappelijke bewustwording vergroten en impact versterken.

Het traject omvat geen technische productontwikkeling, innovatie of R&D voor MaGie Creations zelf. Ook directe marktintroductie of individuele bedrijfsmodellen voor MVE partners zijn geen onderdeel van het traject.

Beoogde impact van de MVE

Op korte termijn:

- Geformeerde MVE met een heldere missie en gedeelde waardepropositie
- Concrete creatieve interventie ten behoeve van de beoogde voedseltransitie die impact hebben op het ecosysteem
- Nieuwe methodieken en toolkits voor ondernemers en ontwerpers die (gaan) werken aan vergelijkbare vraagstukken rondom voedselinnovatie

Vraagstuk MVE 2

Healthy Food Landscape around Densely Populated Communities

Binnen deze MVE onderzoeken we hoe een gezond en veerkrachtig voedsellandschap rond dichtbevolkte gebieden vorm kan krijgen, van kleine community gardens en moestuinen tot grotere groenteboerderijen. De MVE richt zich op het verbinden van boeren, gemeenschappen en andere stakeholders, met als doel kennis, technologie en middelen in te zetten voor regeneratieve landbouw, biodiversiteit en bodemgezondheid. Centraal staat het creëren van een beweging die verder reikt dan individuele boeren: hoe kunnen we samen een brede transitie richting duurzame, lokale en plantaardige voedselproductie op gang brengen en de betrokkenen in actie krijgen?

7. De ontwerpvraag

Centrale vraag

Hoe kunnen creatieve interventies bijdragen aan het ontstaan, functioneren en groeien van een MVE rond regeneratieve, lokale voedselproductie in en rond dichtbevolkte gebieden?

Initiator Circlefarming

De initiator voor deze MVE is [Circlefarming](#). Circlefarming onderzoekt hoe lokale, diverse en plantaardige voedselproductie rond dichtbevolkte gebieden vorm kan krijgen en hoe een brede beweging rondom regeneratief boeren kan worden gecreëerd. Circlefarming ondersteunt boeren bij de overstap naar circulaire en regeneratieve landbouw en brengt gemeenschappen weer in contact met hun voedsel. Het initiatief combineert kennis, technologie en innovatieve systemen om landbouwpraktijken te transformeren, biodiversiteit en bodemgezondheid te versterken, en samenwerkingsverbanden tussen boeren, consumenten, koks en andere stakeholders op gang te brengen.

De MVE richt zich op het ontwikkelen van een ecosysteem waarin boeren praktische stappen kunnen zetten binnen het bestaande economische systeem, waarbij de waarde van voedsel, arbeid en duurzaamheid duidelijk wordt. Tegelijkertijd onderzoekt de MVE hoe ontwerp kan helpen om deze transitie zichtbaar en aantrekkelijk te maken, zowel voor de directe deelnemers als voor een bredere beweging die zich inzet voor een gezond, veerkrachtig en regeneratief voedsellandschap.

8. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?

Voor Healthy Food Landscapes zoeken we creatieven die mee vorm willen geven aan het productielandschap van morgen. Partijen die samen met ons willen onderzoeken en verbeelden hoe het boerenbedrijf en het bijbehorende landschap eruit kunnen zien wanneer wordt overgestapt op regeneratieve landbouw.

9. Afbakening

Het traject richt zich op samenwerking met Circlefarming, boeren en betrokken gemeenschappen om via ontwerpkracht nieuwe vormen van samenwerking, betrokkenheid en systeemverandering te verkennen. De focus ligt op het onderzoeken en verbeelden van de manier waarop Circlefarming in verschillende landschappelijke contexten kan worden toegepast, het toetsen van ontwerpmethodieken rond landschap en participatie, en op het ontwikkelen van een creatieve interventie die begrip en verbinding binnen het ecosysteem versterkt.

Het traject omvat geen technische productontwikkeling, landbouwinnovatie of R&D voor CircleFarming zelf. Ook directe marktintroductie of individuele bedrijfsmodellen voor MVE partners zijn geen onderdeel van het traject.

Beoogde impact

Op korte termijn:

- Geformeerde MVE met een gedeelde visie op gezond voedsellandschap
- Concrete creatieve interventie die samenwerking tussen boeren en gemeenschappen stimuleren
- Nieuwe methodieken en toolkits voor ondernemers en ontwerpers die (gaan) werken aan een vraagstukken in landbouw- en gebiedstransities

Op lange termijn:

- Opschaalbare modellen voor gezonde voedsellandschappen
- Versterkte rol van ontwerpkracht in ruimtelijke en agrarische transitie
- Bijdrage aan biodiversiteit, bodemgezondheid en sociale cohesie

Vraagstuk MVE 3

Marketplace for Alternative Ingredients

Deze MVE richt zich op het ontwikkelen van een ecosysteem rondom alternatieve ingrediënten, met gras als lokale en overvloedige grondstof voor humane consumptie. Het doel is een fundamentele waardeverschuiving: van gras als uitsluitend veevoer naar een betekenisvolle eiwit- en voedselbron voor mens en dier. Binnen deze MVE onderzoeken we hoe ontwerpkracht kan bijdragen aan het herdefiniëren van narratieven, waarden en percepties rondom gras, voedsel en niet-menselijke stakeholders, zodat nieuwe vormen van samenwerking, begrip en acceptatie binnen het voedselsysteem kunnen ontstaan.

10. De ontwerpvraag

Centrale ontwerpvraag

Wat is de rol van gras in een duurzaam voedselsysteem voor dieren, mensen en natuur?

Initiator Grassa

De initiator voor deze MVE is [Grassa](#). Grassa is ontstaan vanuit jarenlang wetenschappelijk onderzoek naar grasraffinage en de ambitie om landbouw en voeding fundamenteel duurzamer te maken. Door een natuurlijk proces van persen, verhitten en filteren maakt Grassa het mogelijk om hoogwaardige eiwitten en nutriënten uit vers gras te winnen, terwijl de vezelstroom behouden blijft voor veevoer. Daarmee draagt het bedrijf bij aan het sluiten van nutriëntenkringlopen, het verminderen van emissies en het efficiënter benutten van lokaal beschikbare biomassa.

Grassa beweegt zich op het snijvlak van melkveehouderij, voedselproductie en duurzaamheid. Het bedrijf werkt samen met boeren, onderzoekers en ketenpartners om gras te herpositioneren: niet alleen als voer voor dieren, maar op termijn ook als humane voeding. Deze transitie vraagt om meer dan technologie alleen. Daarom vormt deze MVE een context om nieuwe narratieven, samenwerkingen en vormen van waardecreatie te verkennen rondom alternatieve ingrediënten en de rol van gras in het toekomstige voedselsysteem voor mens en dier.

11. Naar wie zijn we binnen deze MVE op zoek?

Voor Marketplace for Alternative Ingredients zoeken we creatieven die vorm kunnen geven aan manieren om nieuwe voedselinnovaties beleefbaar te maken. Ontwerpers die een toekomstbeeld kunnen neerzetten waarmee rollen, gedragspatronen en transities invoelbaar en bespreekbaar worden.

12. Afbakening

Het traject richt zich op samenwerking met Grassa en relevante partners binnen het MVE-ecosysteem om ontwerpmethodieken te ontwikkelen en te toetsen die bijdragen aan

narratiefvorming, toekomstscenario's en gedragsverandering. Via creatieve interventies wordt ingezet op het vergroten van bewustwording, het stimuleren van dialoog en het versterken van het ecosysteem als geheel.

Het traject omvat geen technische productontwikkeling, innovatie of R&D van grasproducten voor Grassa zelf. Ook directe marktintroductie of individuele bedrijfsmodellen voor MVE partners zijn geen onderdeel van het traject.

Beoogde impact

Op korte termijn:

- Functionerende MVE met heldere missie en gedeelde waardepropositie
- Concrete creatieve interventies die maatschappelijke dialoog stimuleren en betrokkenheid in het ecosysteem vergroten
- Presentaties tijdens Dutch Design Week 2026
- Nieuwe methodieken en toolkits voor ontwerpers

Op lange termijn:

- Creatieve methodieken die toepasbaar zijn bij vergelijkbare uitdagingen in andere regio's en/of sectoren
- Versterkte rol van ontwerpkraft in maatschappelijke en voedseltransities
- Bijdrage aan een nieuw beeld van de boer, ethische voedselkeuzes, biodiversiteit, bodemgezondheid en een circulaire voedsel-economie

13. Programma & werkwijze

Het programma is als volgt.

Periode: april 2026 – december 2026 (9 maanden)

Fase 1 – MVE-formering (23 april – 15 juni 2026)

- Definitieve selectie en contractering
- Gezamenlijke kick-off met alle ontwerpers op donderdag 23 april in Wageningen
- Ontwikkeling van missie en gedeelde waardepropositie
- Startpositie MVE-waarden meten
- Debrief creatieve uitvraag gebaseerd op MVE-situatie
→ Uitkomst: Plan van Aanpak

Fase 2 – Conceptontwikkeling (15 juni – 30 september 2026)

- Ontwerp van creatieve interventies (concepten, narratieven)
- MVE reflectie-sessies en maandelijkse meetings
- Peer2Peer ontwerpers sessies (5 juni, begin augustus, begin oktober)
- Eventueel toevoegen van nieuwe MVE-partners
→ Uitkomst: Creatieve interventie en presentatie tijdens DDW 26

Fase 3 – Validatie & activatie (oktober – december 2026)

- Productie en activatie van creatieve interventie
- Presentatie tijdens Dutch Design Week 2026 (17-25 oktober)
- MVE-waarden mid-positie en impact-evaluatie
→ Uitkomst: MVE-(door)ontwikkeling en impact-rapport

14. Planning

Datum	Moment
19 februari – 15 maart 2026	Open call
31 maart 2026	Selectiedag
23 april 2026	Start project: MVE kick-off ontwerpers
mei / juni 2026	MVE-configuratie sessie
5 juni, begin augustus, begin oktober (10-12u)	MVE ontwerpers Peer2Peer sessies
15 juni 2026	MVE interventie Plan van Aanpak
eerste week september 2026	MVE interventie check-in

17-25 oktober 2026	MVE presentatie tijdens Dutch Design Week
oktober – november 2026	MVE validatie
nader te bepalen	Eventuele vervolg- of realisatiefase

Begeleiding

De begeleiding van het traject wordt geboden door het kernteam van Grassroots: In4Art is verantwoordelijk voor de innovatie labs en fungeert als eerste aanspreekpunt voor de creatieve partijen, terwijl Scale-up Practitioners ondersteuning biedt op het gebied van de MVE-methodiek en ecosysteem-ontwikkeling. Wageningen University & Research (WUR) en Rotterdam School of Management (RSM) verzorgen de wetenschappelijke begeleiding, inclusief impact-evaluatie en de ontwikkeling van de design toolkit. De Dutch Design Foundation (DDF) ondersteunt met facilitering, communicatie en het netwerk.

15. Verwachte resultaten

Per MVE zijn uiteenlopende resultaten mogelijk: van toekomstscenario's en verkenningen tot concepten en praktische toepassingen. Samen met de actoren uit een MVE werken ontwerpstudio's aan uitkomsten die helpen een MVE te versterken. De precieze vorm zal verschillen per MVE en ligt nog niet vast.

Fase 1

Samen met de MVE en begeleiding vanuit het Grassroots consortium ga je aan de slag om de gezamenlijke missie en waardepropositie van de MVE vast te leggen. Je gaat in gesprek met de MVE's en vertaalt de ambities uit de missie en waardepropositie naar een definitieve gezamenlijke ontwerpvrage in een debrief.

Ontwerpuitskomsten:

1. Gezamenlijke MVE missie en waardepropositie en vertaling hiervan in een visualisatie of presentatie.
2. Debrief op de ontwerpvrage en definitieve MVE-ontwerpvrage
3. Plan van aanpak voor fase 2 en 3

Fase 2

Je gaat een concept voor een creatieve interventie ontwikkelen die antwoord geeft op de MVE vrage. Onder een interventie verstaan we een doelgerichte ontwerp om de bestaande MVE te veranderen of te beïnvloeden. Het gaat hierbij om een voorstel ontwikkeld in afstemming met de MVE actoren wat bijdraagt in het verwezenlijken van het vastgestelde doel in fase 1. We sluiten deze fase af met een gezamenlijke presentatie van de MVE met een uitgewerkt beeld van interventie en de daarbij horende ontwerpkeuzes. Het gaat dus om een concept, niet een volledig technisch ontwerp.

Ontwerpuitskomsten:

1. Concept voor een creatieve interventie
2. Presentatie van het concept

3. Voorstel voor doorontwikkeling in fase 3

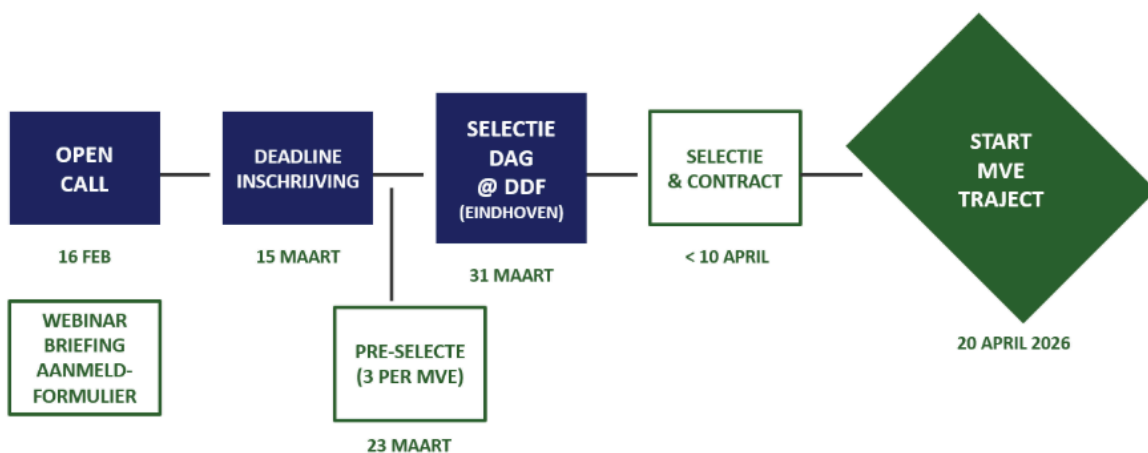
Fase 3

De interventie wordt vertaald naar een vorm waarmee de potentie van het concept getest kan worden binnen de MVE. Je vertaalt het concept in een ontworpen vorm waarmee kan worden geëxperimenteerd. Dit kan een uitgewerkte en testbare case zijn, een toekomstscenario of een gezamenlijk nieuw communicatie narratief of beeldtaal. Belangrijk is dat er binnen/met/door de MVE interactie kan worden aangegaan met de ontwikkelde interventie.

Ontwerpuitkomsten:

1. Uitwerken materiaal voor interventie en uitvoeren daarvan ism de MVE
2. Verslag van uitkomsten en conclusies en aanbevelingen voor doorontwikkeling (visueel document)

16. Inschrijven en procedure

Aanmelding

Geïnteresseerde creatieve partijen kunnen zich inschrijven tot en met 15 maart 2026 via de online [aanmeldformulieren van Dutch Design Foundation](#).

Alleen volledig ingevulde formulieren die voor de deadline zijn ingediend, worden in behandeling genomen.

Op basis van de aanmeldingen selecteert het projectteam een preselectie van 3 creatieve partijen per MVE. Deze partijen worden uitgenodigd voor de selectiedag op maandag 31 maart 2026 bij Dutch Design Foundation in Eindhoven (12:00 – 16:00 uur). Deelname aan deze dag is verplicht om in aanmerking te komen voor selectie.

De definitieve selectie van de creatieve partij per MVE wordt uiterlijk 10 april 2026 bekendgemaakt, waarna het contract wordt ondertekend en het traject start op 23 april 2026.

Selectiecriteria

De selectie gebeurt op basis van vijf hoofdcriteria:

1. Portfolio en ervaring: Aantoonbare ervaring met ontwerpen voor systemische vraagstukken, maatschappelijke transitie of vergelijkbare complexe opgaven.
2. Relevantie: De aansluiting tussen eerdere projecten en de specifieke uitdaging van deze MVE.
3. Motivatie: Waarom de creatieve partij wil deelnemen aan dit specifieke MVE.
4. Fit: Match tussen competenties van de creatieve partij en de behoeften van de MVE.
5. Aanwezigheid: Deelname aan de selectie dag op 31 maart 2026 is verplicht.

Selectieprocedure

1. Inschrijving: via het online formulier vóór 15 maart 2026.
2. Voorselectie: door het projectteam, uiterlijk 22 maart 2026.
3. Kennismakingsgesprekken: met de 3 geselecteerde kandidaten per MVE op 31 maart 2026.
4. Definitieve selectie en contractering: uiterlijk 10 april 2026.
5. Start traject: 23 april 2026.

Let op: Voor elk MVE wordt één creatieve partij geselecteerd.

Benodigde informatie bij inschrijving

Het aanmeldformulier vraagt creatieve partijen het volgende aan te leveren:

- Portfolio: minimaal 3 relevante referentieprojecten.
- Per referentieproject: korte toelichting waarom het project relevant is voor deze opdracht.
- Motivatie: waarom deelname aan dit specifieke MVE past bij de expertise en interesse van de partij.
- Ontwerpaanpak: beschrijving van de methode of aanpak die de partij wil toetsen binnen het MVE.

Voorwaarden

Door inschrijving verklaart de deelnemer akkoord te gaan met de voorwaarden en werkwijze zoals beschreven in deze briefing. Na selectie worden nadere afspraken vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

17. Vergoeding

- Maximaal €20.500 exclusief btw voor de ontwikkeling en uitvoering van een creatieve interventie die de transitie versnelt, inclusief deelname aan gezamenlijke sessies waarin we samen werken aan de missie en waardepropositie van het MVE.
- Betaling in 3 fases:

Fase 1: max. €5.000 (mei 2026)
Fase 2: max €8.000 (juni/juli 2026)
Fase 3: max €7.500 (januari 2027)

Betaling geschied op basis van een offerte en factuur op basis van de behaalde resultaten/ activiteiten in de MVE op basis van voorwaarden & condities van de WUR

18. Intellectuele eigendomsrechten en vertrouwelijkheid

Nederland heeft intellectuele eigendomsrechten vastgelegd in o.a. de auteurswet. Het legt rechten vast van de maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst. Een IE recht is een recht dat niet een idee zelf beschermt maar de originele uitwerking ervan. Degene die het idee heeft uitgewerkt is de eigenaar van de IE rechten.

IE rechten zijn absolute rechten. Dit betekent dat je als eigenaar van een IE recht tegenover iedereen (persoon of bedrijf /organisatie / overheidsorgaan) mag besluiten wat er wel of niet met jouw IE recht mag gebeuren. Zo kun je ermee akkoord gaan dat iemand het (tegen betaling) overneemt of dat iemand het (tegen betaling) mag gebruiken (dit heet een gebruiksrecht).

In het kader van het Grassroots project worden de deelnemende ontwerpers gevraagd om een idee uit te werken. De ontwerpers zijn dus eigenaar van de IE rechten van het uitgewerkte idee. Uitzondering is als je in samenwerking met anderen tot een uitgewerkt idee komt. Dan ben je gezamenlijk eigenaar van de IE rechten.

Bij het Grassroots project werk je als ontwerper met 2 verschillende partners: de leden van de consortium en ecosysteem partners.

Vooraf is bepaald welke rechten de leden van het consortium en de ecosysteem partners hebben m.b.t. de IE rechten van de ontwerpers die zijn ontstaan in het kader van het Grassroots project.

Hieronder vind je die afspraken op een rij:

A. IE rechten voor de leden van het consortium (WUR, RSM, In4Art, Scale-up Practitioners, DDF en Click NL):

1. De IE rechten blijven eigendom van de partij die het uitgewerkte idee heeft ontwikkeld.
2. In het geval dat niet kan worden vastgesteld welke partij welke specifieke bijdrage aan de uitwerking heeft geleverd, is er sprake van gedeeld IE recht, tenzij hier vooraf andere afspraken over worden gemaakt.
3. De leden van het consortium krijgen een gebruiksrecht op alle IE rechten die in het kader van het Grassroots project zijn ontstaan en wel gedurende de looptijd van de Grassroots overeenkomst (dit i.v.m. het doel van het consortium, wetenschappelijk onderzoek)

4. In de consortium overeenkomst (deze overeenkomst zal t.z.t. worden gedeeld met de partijen die definitief als deelnemer worden geselecteerd) is bepaald dat alle wetenschappelijke publicaties m.b.t. de ideeën / concepten van het Grassroots project gratis online beschikbaar moeten zijn voor de leden van het consortium. Wel geldt daarbij dat publicaties eerst in concept 30 dagen voor de beoogde publicatiedatum aan de overige consortium partners beschikbaar moet worden gesteld en dat die overige partners gelegenheid hebben om bezwaar te maken tegen publicatie (binnen 25 dagen na ontvangst van het concept).

5. Als leden van het consortium gebruik willen maken van IE rechten voor commerciële doeleinden, dan kan dat alleen als daarover vooraf afspraken worden gemaakt (en ook vastgelegd) met de eigenaar van die IE rechten.

B. IE rechten voor Ecosysteem partners (startups en MVE steempartners):

6. Ecosysteem partners hebben geen automatisch gebruiksrecht op de IE rechten.

7. Ecosysteem partners kunnen een gebruiksrecht krijgen van de eigenaren van de IE rechten via een derdenovereenkomst.

8. Als een Ecosysteem partner IE rechten buiten de context van de Grassroots project uitkomsten / resultaten van het Grassroots project in wel zetten voor commerciële of niet commerciële doeleinden, dan is daarvoor een schriftelijke overeenstemming nodig met de eigenaar van de IE rechten. Leidraad voor het geven van die toestemming is dat het gebruik van de IE rechten ten goede komt aan bepaalde bedrijven (micro, kleine en middelgrote bedrijven) die binnen de drempels blijven van een EU richtlijn (EU richtlijn voor MKB bedrijven: 2003/361/EG).

Naamsvermelding en credits

Bij elk gebruik of publicatie van de ontwikkelde concepten of interventies dienen de volgende credits te worden vermeld:

- Naam van de creatieve partij / ontwerper(s)
- “Ontwikkeld binnen het Grassroots project”
- “In samenwerking met [naam startup] en partners”
- “Mede mogelijk gemaakt door CLICKNL”

Omgekeerd dienen creatieve partijen bij publicatie van hun eigen werk te vermelden dat het is ontwikkeld binnen het Grassroots project in samenwerking met de betreffende startup.

19. Team & betrokkenen

Kernteam Grassroots

Het [Grassroots](#)-project wordt uitgevoerd door een consortium van kennisinstellingen, onderzoeksorganisaties en creatieve partners. Het kernteam brengt expertise samen op het gebied van wetenschap, innovatie, ondernemerschap en design:

[Wageningen University & Research \(WUR\)](#) – Penvoerder; verantwoordelijk voor wetenschappelijke onderbouwing, methodologie-ontwikkeling en impactevaluatie.

[Rotterdam School of Management, Erasmus University \(RSM\)](#) – Case-ontwikkeling en perspectief op ondernemerschap en ecosysteeminnovatie.

[Scale-up Practitioners](#) – MVE-methodiek, coaching en begeleiding van startups.

[In4Art](#) – Transdisciplinaire innovatie en begeleiding van de innovatie labs; eerste aanspreekpunt voor creatieve partners.

[Dutch Design Foundation \(DDF\)](#) – Facilitering, communicatie en het platform voor presentaties tijdens Dutch Design Week.

Kernteam Startup

Het MVE-traject wordt uitgevoerd in samenwerking met de deelnemende startup en hun ecosysteempartners. Voor privacy en vertrouwelijkheid worden de namen van de betrokken personen in deze briefing niet vermeld. De startup is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitdagingen en het faciliteren van contacten binnen hun netwerk.

CLICKNL

[CLICKNL](#) financiert dit project via het programma Ontwerpkracht & Transitie. Dit programma biedt creatieve professionals, kennisinstellingen en organisaties rondom maatschappelijke uitdagingen de kans om als gelijkwaardige partners ontwerpend onderzoek uit te voeren. Het doel is om kennis en methoden te ontwikkelen die nodig zijn om gericht in te grijpen in transitie.

20. Inspiratie en achtergrondmateriaal

- Ron Adner: [Unpacking Innovation Ecosystems \(YouTube\)](#)
- Jan Konietzko et al (2024): [Initiating a minimal viable ecosystem for circularity](#)
- Madis Talmar et al. (2020): [Mapping, analyzing and designing innovation ecosystems: the Ecosystem Pie Model.](#)

21. Contact

Voor vragen over de open call kan er een mail gestuurd worden naar opencall@mvegrassroots.nl.

Contactpersoon in het traject voor de ontwerpers is: Lija Groenewoud van Vliet, In4Art

Deze briefing is met zorg samengesteld. Mochten er onduidelijkheden zijn of vragen ontstaan tijdens het lezen, neem dan contact op via bovenstaande contactgegevens. We kijken ernaar uit om met creatieve professionals samen te werken aan deze urgente transitie

